

Opinia ICNL cu privire la proiectul de lege nr. 161 pentru modificarea și completarea unor acte legislative („Big Brother”)

Извините, этот текст доступен только в “[Румынский](#)” и “[Американский Английский](#)”. For the sake of viewer convenience, the content is shown below in this site default language. You may click one of the links to switch the site language to another available language.

Centrul Internațional de Drept Neocomercial
1125 19th Street NW, Suite 400
Washington, DC 20036
Contact: Zach Lampel, Consultant Juridic
zlampel@icnl.org

În luna martie 2018, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a prezentat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care vizau comportamentul online, criminalitatea asociată acțiunii și activitățile autorităților guvernamentale privind supravegherea de control și ocrotire. Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în continuare: “Proiectul de lege”) a fost aprobat de către Guvernul Republicii Moldova și Senatul Parlamentului pentru examinare și adoptare.

Proiectul de lege analizează modificarea a opt legi¹: (1) Legea privind Serviciul de Informații și Securitate al Republicii Moldova; (2) Codul Penal al Republicii Moldova; (3) Codul de Procedură Penală al Republicii Moldova; (4) Legea cu privire la exercitarea profesiei de medic; (5) Legea privind serviciile electronice; (6) Codul Constituțional; (7) Legea privind protecția și circulația informațiilor informatice; și (8) Legea privind activitatea specială de investigații.

La solicitarea partenerilor locali, ICNL a elaborat o prezentare generală a posibilităților implicite pentru libertatea de expresie și dreptul la viața privată, în cazul în care modificările propuse în proiectul de lege vor fi adoptate în forma lor actuală. Problemele sunt examinate în contextul standardelor internaționale și a practicii juridice internaționale. ICNL este dispus să asiste în continuare în evaluarea proiectului de lege și să acorde asistență tehnică factorilor de interes pentru a asigura promovarea apărării informaționale digitale fără a aduce în discuție drepturile și libertățile fundamentale. Principalele îngrijorări sunt următoarele:

ICNL este îngrijorat de faptul că Proiectul de lege conține prevederi care și pot avea drept efect încălcarea “stării de drept” în ceea ce privește libertatea de expresie și dreptul la viața privată, în forma sa actuală. Proiectul de lege încălcă standardele internaționale și garantările acestor drepturi fundamentale. Principalele îngrijorări sunt următoarele:

- **Motivul vag pentru blocarea paginilor web.** Modificările permit autorităților să blocheze accesul la paginile web din motive vagi, inclusiv în cazul în care aceste pagini web conțin “informații care fac propagandă stereotipică sau teroarea”. Informații la care s-a discutat anterior, inclusiv surse religioase, în ordine sau videoclipuri, conțin sau difuzează

The International Center for Not-For-Profit Law
1125 19th Street NW, Suite 400
Washington, DC 20036
Contact: Zach Lampel, Legal Advisor
zlampel@icnl.org

In March 2018, the Republic of Moldova’s Ministry of Internal Affairs presented the Draft Law for Amending and Completing Some Legislative Acts, which addresses online behavior by criminalizing certain actions and providing government authorities with additional surveillance and investigatory powers. This Draft Law (Amendments) were approved by the Government of the Republic of Moldova and submitted to the Moldovan Parliament for review and examination.

The Amendments seek to amend eight laws: (1) the Law on the Intelligence Service of the Republic of Moldova; (2) the Criminal Code of the Republic of Moldova; (3) the Criminal Procedure Code of the Republic of Moldova; (4) the Law on Practicing the Profession of Medical Doctor; (5) the Law on Electronic Communications; (6) the Code for Constitution; (7) the Law on Preventing and Fighting Against Computer Crimes; and (8) the Law on Special Investigation Activity.

At the request of local partners, ICNL has developed an overview of the possible implications to the freedom of expression and right to privacy, should the proposed Amendments be adopted in the current form. The issues are reviewed against the backdrop of international standards and existing good practices. ICNL stays available to follow further developments with the Amendments and provide technical assistance to the stakeholders to ensure that illegal acts online are prevented without restrictions to the fundamental freedoms and rights.

ICNL is concerned that the Amendments contain provisions that may potentially have a chilling effect on the freedom of expression and right to privacy. As drafted, the Amendments violate international standards guaranteeing these fundamental rights. Key concerns include the following:

- **Vague Grounds to Block Websites.** The Amendments permit authorities to block access to websites for vague reasons, including if such websites contain “information propagating war or terrorism, calls to hate or national, racial or religious discrimination, to instability and violence, containing or distributing instructions on how to commit crimes.”² Vague language such as this may invite arbitrary and subjective application.

¹ There is some concern with the way these multiple amendments to the laws were introduced, as they address various issues and might be used for subjective interpretation on certain occasions.
² Amendments, Article 16(2)(a) – Amendments to the Code for Constitution, Article 147 and Article 158(1) – Amendment to the Law on Preventing and Fighting Against Computer Crimes, Article 7(1)(b).

¹ Există îngrijorări referitoare la modul în care aceste multiple modificări au fost introduse, deoarece ele abordează aspecte diferite și și pot fi utilizate în scopuri subiective în unele situații.